

- zvýšení teploty těla → rozšíření v kůži → protéká jimi více → na povrchu se ochladí
- pokles tělesné teploty → zúžení vlásečnic → málo krve se dostane k povrchu, není ochlazení
- alkohol tělo nezahřeje, naopak – po jeho požití se rozšíří cévy, rozproudí se krev a teplo se ztrácí do okolí
- stavba kůže: **1. POKOŽKA** – svrchní vrstva, složená z mnoha vrstev buněk
 - v její hlubší části je vrstva buněk – ty se dělí a vytlačují ty starší → jejich odlupování
 - neobsahuje žádné, je vyživována z hlubších vrstev kůže
 - je v ní obsaženo barvivo = pigment – zachycuje škodlivé záření, aby neproniklo hlouběji do kůže

2. ŠKÁRA – uložena pod

- dobře prokrvená, obsahuje tělíska – vnímání tepla, chladu, tlaku i bolesti
- není rovná, vytváří záhyby → „kresba“ kůže – využití v (otisky prstů)

3. PODKOŽNÍ VAZIVO

- jeho buňky jsou vyplněné – slouží jako zásobárna, izolace proti ztrátám
- na některých místech velmi tenká vrstva (např. hřbet ruky), někde silná (boky, stehna)

KOŽNÍ ÚTVARY

a) kožní žlázy:

- ✓ **potní žlázy** – tvoří pot → jeho odpařováním se povrch těla → zabraňuje
 - při zvýšené námaze nebo v horkých dnech se vytvoří až litrů potu za den, za běžných podmínek je to cca litr
 - zápach z poceného těla způsobuje kyselina
- ✓ **mazové žlázy** – tvoří kožní maz – udržuje pokožku vláčnou, mastnou, pružnou
 - vznik vrásek – vysychání kůže, ochabování
- ✓ **mléčné žlázy** – rozvinuté hlavně u žen → tvorba mateřského mléka
- ✓ **pachové žlázy** – v a okolí pohlavních orgánů

b) chlupy, vlasy – tvořeny

- na chlupy jsou napojeny drobné svaly → zjevení (husí kůže), u člověka ztratilo význam
- do váčků, ze kterých chlupy vyrůstají ústí žlázy → pevnější, pružnější vlasy (přírůstek ccacm za měsíc)
- barva vlasů je dána množstvím barviva, ve stáří jsou hůře vyživovány → klesá množství barviva a tvoří se v nich dutinky vyplněné vzduchem

KOŽNÍ ONEMOCNĚNÍ

- její zdraví je ovlivněno vnějšími i vnitřními vlivy
- **zánět kůže** – projevuje se vyrážkami, ekzémy
- kopřivka – svědění, výsev, projev přecitlivělosti na nějaké látky v potravinách
- ekzémy – jsou projevem různých alergií (na potraviny, prací prostředky, ...)
- **infekce kůže** – způsobeny viry,, kvasinkami
 - kožní plísně – žijí na vlhké, zapařené kůži (mezi prsty), dlouhá léčba
- **rakovina kůže** – vytváří se často v místech, vyvolána UV zářením – pozor na opalování
- **akné** – ucupávání a následný zánět žláz
 - příčinou je zvýšená činnost mazových žláz (zejména v období dospívání)
 - kůže je vhodné mýt přípravky, které ji nevysušují

Přepsat si **tabulku První pomoc při poraněních kůže na str. 43 dol**